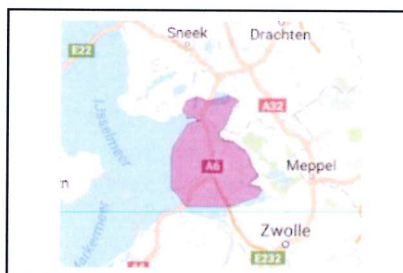

Stichting AANDACHT+

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs voor het Voortgezet Onderwijs
De Friese Meren, Noordoostpolder en Urk

Kometenlaan 1
8303 CN Emmeloord
www.aandachtplus.nl

Jaarverslag 2020

Samenwerkingsverband VO2402

ter identificatie

VAN REE ACCOUNTANTS

Inhoud

1	Voorwoord.....	3
2	Visie en besturing	4
3	Besturing.....	5
4	Risicomanagement	8
5	Bedrijfsvoering.....	9
6	Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken.....	13
7	Duurzaamheid	15
8	Toekomstige ontwikkelingen.....	15
9	Continuïteitsparagraaf.....	17
10	Bijlagen	22

Versie dd 21 juni 2021

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

1 Voorwoord

Aandacht+ is het samenwerkingsverband in de regio Noordoostpolder, Urk en Lemmer. De scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in deze regio zijn aangesloten bij Aandacht+. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de inrichting en instandhouding van een dekkend netwerk zodat leerlingen hun schoolloopbaan kunnen afronden met een diploma of een plek op de arbeidsmarkt. Dit is het jaarverslag over kalenderjaar 2020 van de stichting Aandacht+ (samenwerkingsverband VO2402), waarin het bestuur verantwoording aflegt over het gevoerde beleid en de financiële gevolgen van dat gevoerde beleid.

In 2018 is voor een periode van 4 jaar het huidige ondersteuningsplan opgesteld. Dit plan is in 2020 ook de basis voor het beleid en de activiteiten.

Vastgesteld en goedgekeurd zijn in 2020 de jaarrekening 2019 en de begroting 2021. In het concept van de meerjarenbegroting na 2021 zijn de negatieve gevolgen zichtbaar van onder andere de afbouw van de verevening, het bovengemiddelde aantal leerlingen die op de ondersteuning van het VSO zijn aangewezen en de groei van het praktijkonderwijs.

De inspectie heeft in juni 2019 de resultaten van Aandacht+ met 'goed' gewaardeerd. Daar kunnen we met trots op terug kijken, maar wel met zorg naar de toekomst omdat er financieel een moeilijke periode aankomt waarin de ondersteuning niet op een gelijke wijze zal kunnen worden gecontinueerd. Het gevolg hiervan zal zijn dat de mogelijkheden van preventieve ondersteuning voor een grote groep leerlingen zullen afnemen met als gevolg een toename van het aantal thuiszitters.

Hoewel de reserves aan het eind van de kalenderjaren 2019 en 2020 toereikend zijn, zullen de scholen vanaf 2021 gekort worden om zowel de zware ondersteuning als het extra bedrag voor de groei van het aantal leerlingen in het praktijkonderwijs te kunnen bekostigen. Dit zal uiteindelijk ten koste gaan van de lumpsum van aangesloten scholen.

Om aandacht te vragen voor deze ongewenste situatie hebben Eppo Bruins en Michel Rog vanuit de vaste kamercommissie onderwijs op 23 november 2020 een digitaal werkbezoek gebracht aan Aandacht+ en werd de unieke situatie onderkend.

Een tweede initiatief is in januari 2021 genomen door het bestuur van de VariO-onderwijsgroep waarin een overleg is geweest met het directoraat kansenongelijkheid in het onderwijs. Andere schoolbesturen met ernstige tekorten zijn hierbij aangesloten.

Daarnaast is onze situatie in februari 2021 tijdens een digitaal werkbezoek onder de aandacht gebracht van de VO-raad en het steunpunt passend onderwijs.

In 2021 volgen meerdere acties om uiteindelijk tot een passende oplossing te komen.

Dit verslag bestaat uit zowel het bestuursverslag als het financieel verslag. De indeling is afgestemd op de indeling van het onderwijsaccountantsprotocol.

Kees de Bondt
Directeur stichting Aandacht+

1.1 Wat is bereikt in 2020

Het jaar 2020 stond vooral in het teken van de coronamaatregelen. De werkzaamheden zijn gecontinueerd, zij het grotendeels op een andere wijze: wanneer fysiek contact tijdens de begeleiding niet mogelijk was door de beperkende maatregelen, is overgegaan op digitale begeleiding. De onderzoeken met betrekking tot instroom, plaatsing en verwijzing zijn in aangepaste vorm doorgegaan, soms met aanpassingen van de groeps grootte of samenstelling van de groepen. Bij afname van individuele onderzoeken die fysiek moesten plaats vinden, zijn de richtlijnen vanuit het RIVM opgevolgd: doorzichtige schermen zijn geplaatst in de afnameruimten, onderzoeksmateriaal is frequent gedesinfecteerd en direct contact werd zoveel mogelijk vermeden.

Afname VSO-leerlingen

In de periode 2014-2020 is het aantal VSO leerlingen met 50 afgenomen. In 2020 zaten 233 leerlingen op het VSO, in 2014 waren dit er 283. In 2014 werden naast deze 283 leerlingen nog 73 leerlingen begeleid vanuit de VSO-scholen in de ambulante dienst. Ook deze leerlingen hadden een indicatie voor het voortgezet speciaal onderwijs, zodat in feite het aantal leerlingen met een VSO-indicatie is gereduceerd van 356 naar 233.

Taalarrangementen

Het aantal leerlingen dat vanuit het ISK instroomt in het voortgezet onderwijs met een taalarrangement is toegenomen naar 63. Daarmee wordt voorkomen dat de leerlingen door hun taalachterstand afstromen naar een lager onderwijsniveau.

Financiën

De opgebouwde reserves zijn in 2020 gebruikt om de afdrachten aan de zware ondersteuning te compenseren.

Topdossier

In 2020 is een start gemaakt met het digitaliseren van de aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO. In 2021 wordt dit uitgebreid naar de aanvragen voor een praktijkonderwijs en LWOO.

Thuiszitters

Ook in 2020 was er sprake van een zeer beperkt aantal thuiszitters. De risico-leerlingen zijn goed in beeld in de regio van Aandacht+.

2 Visie en besturing

2.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

Stichting Aandacht+ bevordert de deskundigheid binnen de scholen op het gebied van specifieke begeleiding van leerlingen en docenten. Dit vindt plaats op cognitief, didactisch en sociaal-emotioneel gebied.

De scholen stemmen samen met Aandacht+ het individuele onderwijsaanbod af op het aanbod van de andere scholen, zij versterken de mogelijkheden van de docenten om de leerlingen te begeleiden, waarbij intensiever gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheden van de partners binnen de regio waarmee nauw wordt samengewerkt: de gemeente, de ketenpartners vanuit de jeugdhulpverlening, het basisonderwijs, het MBO en het speciaal onderwijs voor leerlingen met een visuele of auditieve beperking.

Aandacht+ streeft ernaar geen thuiszitters te hebben.

2.2 Kernactiviteiten

Kernactiviteiten van het samenwerkingsverband zijn gericht op het ondersteunen van leerlingen en docenten in een passende omgeving, bij voorkeur thuisnabij, binnen het regulier onderwijs, al dan niet met extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband.

3 Besturing

3.1 Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichting, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Lelystad met dossiernummer 32128496.

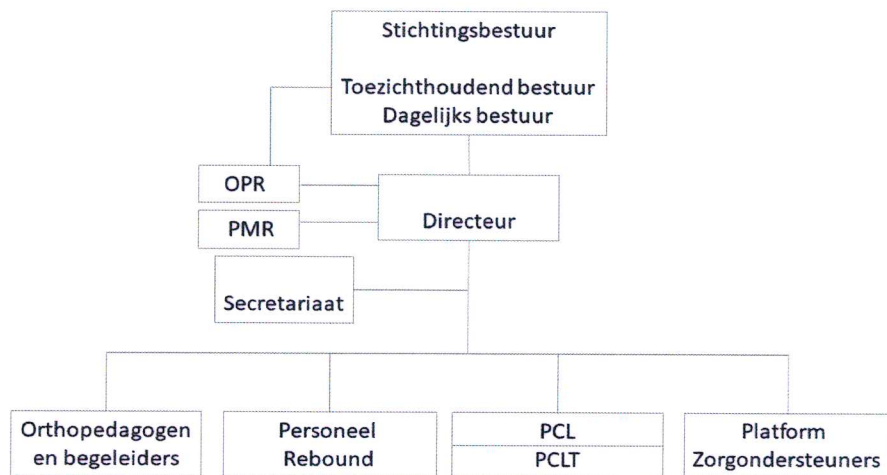
3.2 Interne organisatiestructuur

De directeur heeft de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband, waaronder de verantwoordelijkheid voor het personeel dat in dienst is van het samenwerkingsverband. Deze verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in de stichtingsstatuten en het Toezichtkader en zijn verder uitgewerkt in een managementstatuut. De directeur is voor een groot deel van de taken en verantwoordelijkheden gemandateerd door het bestuur.

Het dagelijks bestuur en de toezichthouders hebben communicatielijnen met de MR-en van de scholen, de directeur communiceert met de PMR en de Ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband. De toezichthouders hebben minimaal twee keer per jaar contact met de OPR.

De directeur is in dienst van het samenwerkingsverband.

3.3 Organogram van de organisatie

3.4 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Het beleid is gericht op ondersteuning van de leerlingen, de scholen, de docenten in de regio van Aandacht+. Wanneer de basisondersteuning van de school niet toereikend is, wordt een beroep gedaan op het samenwerkingsverband. Het doel is de leerling op de juiste plek te krijgen en te houden, al dan niet met extra begeleiding.

3.5 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten)

Aandacht+ en haar aangesloten scholen hebben samen de maatschappelijke opdracht om binnen de regio kwalitatief goed onderwijs en ondersteuning aan te bieden dat leidt tot een diploma of een plek op de arbeidsmarkt. Hiervoor is de ondersteuningsstructuur zo ingericht dat er laagdrempelig ingezet kan worden op ondersteuning, in samenwerking met de hulp van ketenpartners.

Dit past binnen de taak die aan een samenwerkingsverband van overheidswege wordt gesteld, namelijk het creëren van een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen. Om het netwerk dekkend te houden zorgen nieuwe trends voor aanvullingen.

Zo is er sinds 2019 in samenwerking met de gemeente Noordoostpolder extra ingezet op taalarrangementen voor nieuwkomers die vanuit de internationale schakelklas instromen in het voortgezet onderwijs en wordt met subsidie van OCW een impuls gegeven aan de professionalisering van het onderwijs aan meer-begaafde leerlingen.

Op de scholen en in de Rebound wordt aandacht gegeven aan burgerschapsvorming met de aandacht voor anti-discriminatie, verdraagzaamheid en respect voor jezelf en anderen.

3.6 Verbonden partijen bij de rechtspersoon

- VariO-onderwijsgroep
  - Stichting Aeresgroep,
  - Stichting voor Voortgezet Onderwijs op Protestants christelijke grondslag voor de Noordoostpolder e.o.
  - Stichting Berechja College,
  - Stichting Eduvier Onderwijsgroep,
  - Stichting voor christelijk speciaal en voortgezet speciaal onderwijs in de Noordoostpolder e.o.
  - Openbaar onderwijs Zwolle en omgeving
- BONIFATIUS MAVO, ZUYDERZEE LYCEUM
AERES VMBO, AERES PRAKTIJKONDERWIJS
EMELWERDA COLLEGE
BERECHJA COLLEGE
DE OPTIMIST
DE ZONNEBLOEMSCHOOL
DE TWIJN

Deelnemer:

- RENN4

3.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen wo swv-en.

In 2020 zijn er geen nieuwe ontwikkelingen te melden. De voorbereidingen voor de te vormen campus voor het voortgezet onderwijs zijn voortgezet.

3.8 Namen bestuurders, directieleden en toezichthouders en hun betaalde en onbetaalde nevenfuncties

Het dagelijks bestuur wordt eind 2020 gevormd door de voorzitter, de secretaris en de penningmeester van het samenwerkingsverband:

Dhr. A. Dijk	-voorzitter
Mevr. E. Kruize	-secretaris
Dhr. A. Reussing	-penningmeester

De toezichthouders zijn ultimo 2020:

Mevr. E.S. van Doorn
Mevr. M. Sijbom
Dhr. D. Wever
Dhr. J. Bosma

Aangesloten als deelnemer zonder stemrecht in 2020:

Mevr. Y. Beishuizen

Naleving branchecode

3.9 Ontwikkelingen op het gebied van governance

In 2020 is oriënterend gesproken over het aanstellen van een onafhankelijk lid of onafhankelijke voorzitter, conform de landelijke ontwikkelingen binnen de samenwerkingsverbanden.

3.10 De gehanteerde code goed bestuur

Sinds 2015 is de scheiding tussen bestuur en toezicht vastgelegd in het Toezichtkader. Dit Toezichtkader is tot stand gekomen met extern advies en juridische ondersteuning vanuit het steunpunt Passend Onderwijs en Nijkamp Consult conform de richtlijnen van de Code Goed bestuur van de VO-raad. Het bestuur is verdeeld in een dagelijks bestuur en de toezichthouders waarbij de principes van Policy Governance worden gehanteerd.

3.11 Vermeldingen van de afwijkingen van deze code en de toelichting daarop

Er zijn geen afwijkingen geweest in 2020

3.12 Wijze waarop de horizontale verantwoording wordt ingevuld

Aandacht+ is op verschillende niveaus verbonden met de scholen: van bestuur via schoolleiders tot zorgcoördinatoren. In gestructureerde overleggen vindt afstemming plaats tussen de vraag van de scholen en het ondersteuningsaanbod van Aandacht+. Daarnaast wordt aan de OPR verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en nieuwe ontwikkelingen.

Met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad is overleg gevoerd over het beleid, de jaarrekening 2018 en de meerjarenbegroting 2020-2024.

3.13 Verslag toezichthoudend orgaan

Het verslag van het toezichthoudend deel van het bestuur is opgenomen als bijlage.

Omgeving

3.14 Afhandeling klachten

In 2020 zijn er geen klachten geweest.

Contacten met ouders verlopen altijd via school. Wanneer de school een advies of een onderzoek wenst, legt de school altijd het eerste contact. Bij de uitwerking hebben de ouders en de betreffende medewerker van Aandacht+ rechtstreeks contact met elkaar, waarbij de school altijd wordt geïnformeerd.

3.15 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. internationalisering
In 2019 zijn geen activiteiten geweest op het gebied van internationalisering.

3.16 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering
Ontwikkelingen zullen beperkt blijven tot het bieden van de mogelijkheid een bezoek te brengen aan Aandacht+.
In het verleden is de Folkshogskolan uit Zweden meerdere malen op bezoek geweest.

4 Risicomanagement

4.1 Treasurybeleid

Op 20 maart 2017 is het vigerende treasury statuut vastgesteld.

In 2020 zijn geen bijzonderheden te vermelden. Er is geen vreemd geld. De beschikbare liquiditeiten worden aangehouden in een rekening courant en een spaarrekening bij de Rabobank.

4.2 2.2 Maatschappelijke thema's VO

De brief m.b.t. verantwoording maatschappelijke thema's is bedoeld voor schoolbesturen en is niet van toepassing op samenwerkingsverbanden. Voor de in de brief genoemde thema's zijn dan ook geen extra middelen toegekend aan de samenwerkingsverbanden.

4.3 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

In november 2019 zijn door een afvaardiging van het bestuur de risico's geïnventariseerd.

- De afbouw van de negatieve verevening heeft direct effect op de beschikbare middelen vanaf 2020. Het aantal leerlingen met een hoge bekostiging is hoger dan het landelijk gemiddelde. In de periode vanaf de invoering van de wet op passend onderwijs in 2014 tot nu toe is, waar mogelijk, een lagere categorie toegekend. De grenzen zijn inmiddels echter bereikt.
- De fluctuaties in de leerlingenaantallen enerzijds door de krimp in de totale VO-populatie en anderzijds door de groei door het aantal nieuwkomers in de regio. Met name de laatste groep kan binnen korte periode sterk fluctueren.
- De fluctuaties in de verwijzingen naar het voortgezet speciaal onderwijs. Door het beleid te hebben daar waar mogelijk de leerlingen regulier onderwijs te geven is uitstroom naar het VSO gedurende de opleiding een toenemend risico. De leerlingen die vanuit onze regio in residentiële instellingen worden opgenomen kunnen moeilijk worden gemonitord. Wel worden zij gekort op het budget van het samenwerkingsverband.
- Instabiliteit van de bekostiging. Aanpassingen in de beschikkingen voor de lichte en zware ondersteuning leiden tot fluctuaties in de inkomsten en verplichte doorbetalingen.
- Ziektevervanging. In 2020 is er geen ziektevervanging geweest, wel is een bedrag voor toekomstige ziektevervanging opgenomen als risico.

4.4 Strategie

Het aantal leerlingen dat doorverwezen wordt naar het VSO is afgenomen in de periode 2014-2019, toch overschrijdt het aantal leerlingen in de zware ondersteuning het aantal waarvoor bekostiging wordt ontvangen. Met de verevening is dit voor een deel gecompenseerd geweest, maar de verevening is geëindigd in 2020.

Daardoor zal er vanaf 2020 een structureel tekort ontstaan. Dit tekort wordt in 2020 gecompenseerd vanuit de reserves van Aandacht+. Afgesproken is een reserve aan te houden om risico's te kunnen dekken. In de eerste helft van 2020 zijn binnen het bestuur afspraken gemaakt over dekking van het tekort in de toekomst.

Bij vertrek van personeel in dienst van Aandacht+, worden de taken zoveel mogelijk overgenomen door eigen personeel. Een eventueel resterend tekort wordt door de besturen aangevuld. De wijze waarop dit gebeurt wordt door het bestuur in de loop van 2021 verder uitgewerkt.

Verder blijven we in 2021 aandacht vragen voor onze unieke situatie die leidt tot onevenredige afdrachten vanwege een specifieke groep leerlingen op het voortgezet speciaal onderwijs en de nog altijd niet aangepaste bekostiging voor LWOO en praktijkonderwijs.

4.5 Operationele activiteiten

Aandacht+ heeft een aantal wettelijke taken en daarnaast de verplichting een dekkend netwerk van voorzieningen in de regio te hebben om leerlingen al dan niet met extra ondersteuning een passende plek in het onderwijs te geven.

In de begroting is een verdeling gemaakt in zogenoemde programma's, waarin verschillende activiteiten onderscheiden worden. Zo is er een deel bedrijfsvoering. Hierin staan de taken die een samenwerkingsverband verplicht is te doen zoals het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor het VSO en het praktijkonderwijs en het afgeven van aanwijzingen LWOO.

Een tweede groep programma's bestaat uit voorzieningen die vanuit Aandacht+ ingezet worden om leerlingen op een passende plek te krijgen of te houden: 'onderzoek en expertise'. Op verzoek van de scholen wordt onderzoek gedaan naar capaciteiten van leerlingen of naar gedrag. Verder zijn er de programma's gericht op begeleiding van leerlingen en docenten op de reguliere scholen. Hieronder valt de Rebound en de individuele begeleiding van leerlingen.

Een derde groep programma's wordt uitgevoerd met co-financiering of wordt volledig gesubsidieerd. Hieronder vallen het ziekteverzuimproject, fysiek mentale weerbaarheid, schoolmaatschappelijk werk, plusvoorzieningen, taalarrangementen en onderwijs-zorg-arrangementen. Sinds 2019 is er subsidie voor Meerbegaafdheid, jaarlijks een bedrag van € 26.000. Hiervoor wordt samen met het Emelwerda college en het Zuyderzee lyceum een projectplan uitgevoerd, waarbij beide scholen samen een bedrag bijleggen ter grootte van de subsidie.

In de bijlage is een overzicht van de activiteiten vanuit Aandacht+ opgenomen.

4.6 Financiële positie

Met de invoering van de wet op passend onderwijs in 2014 had Aandacht+ te maken met een negatieve verevening die stapsgewijs is afgebouwd tot in 2020. Om ook de risico's na 2020 te kunnen dekken, zijn de positieve resultaten in de periode 2014-2019 toegevoegd aan de reserves.

Zie hiervoor de financiële paragraaf.

4.7 Financiële verslaglegging

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

4.8 Risicoprofiel

Zie voor de rapportage over de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem 5.13

5 Bedrijfsvoering

5.1 Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele impact

In 2020 hebben er geen zaken gespeeld met een behoorlijke personele impact.

5.2 Toelichting op het de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar mb.t. personeel

Uit hoofde van een subsidie ontvangst voor taalarrangementen is in 2020 0,7 fte extra aangesteld, waardoor het gerealiseerd aantal fte gedurende het jaar gemiddeld op 7,5 fte is uitgekomen. Door de werktijdverkorting van 0,2 fte van vast personeel per november is de stand per 31 december 7,3 fte.

5.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Van uitkeringen na ontslag is in 2020 geen sprake geweest.

5.4 Vergoedingen aan de bestuursleden.

Er zijn in 2020 geen vergoedingen aan of declaraties van de bestuursleden betaald.

5.5 Huisvesting

Op het gebied van huisvesting zijn geen veranderingen geweest.

5.6 Financiële positie op balansdatum inclusief een goede toelichting daarop.

De balanspositie einde 2020 bestaat voornamelijk, net als voorgaande jaren, uit liquide middelen. In paragraaf 9.5 en 9.7 valt op te maken dat de toekomstige balanspositie negatief is. De inkomsten voor praktijkonderwijs dekken de afdracht aan het praktijkonderwijs niet. Het tekort wordt ingehouden van het budget voor de lichte ondersteuning. Dit leidt er toe dat het resterende bedrag voor activiteiten vanuit het samenwerkingsverband lager is. Ook dekken de inkomsten voor de zware ondersteuning de uitgaven niet. Deze bedragen worden in eerste instantie ingehouden bij de participerende besturen. In 2020 worden deze inhoudingen gecompenseerd uit de reserves van Aandacht+. Dit is niet meer mogelijk in 2021. Zie verder de toelichting in paragraaf 9.5 en 9.7.

5.7 Toelichting op de ontwikkelingen van de balansposten (in vergelijking met 2019)

Balans bedragen x € 1	Realisatie 31-12-2020	Realisatie 31-12-2019
Activa		
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
<i>Materiële vaste activa</i>	7.475	8.973
<i>Financiële vaste activa</i>	0	0
Totaal van vaste activa	<u>7.475</u>	<u>8.973</u>
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>		
<i>Vorderingen</i>	43.708	2.459
<i>Kortlopende effecten</i>		
<i>Liquide middelen</i>	360.030	894.969
Totaal van vlottende activa	<u>403.738</u>	<u>897.428</u>
Totaal van activa	<u>411.213</u>	<u>906.401</u>
Passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	276.372	677.678
<i>Voorzieningen</i>	25.782	76.258
<i>Langlopende schulden</i>		
<i>Kortlopende schulden</i>	109.059	152.465
Totaal van passiva	<u>411.213</u>	<u>906.401</u>

5.8 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

Het resultaat over 2020 is € 401.306 negatief, begroot was een resultaat van € 340.618. Een negatief verschil van € 60.688.

Ten opzichte van 2019 is het resultaat verder gedaald met € 353.188.

Zie ook de toelichting bij 5.9.

5.9 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie 2020 in relatie tot de begroting

Staat van baten en lasten x € 1	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019	Realisatie 2020 tov begroting	Vershil in % tov begroting
Baten					
<i>Rijksbijdragen</i>	5.781.255	5.704.131	6.001.791	77.124	1,4%
<i>Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden</i>	133.197	195.750	123.171	-62.553	-32,0%
<i>College-, cursus-, les- en examengelden</i>					
<i>Baten werk in opdracht van derden</i>					
<i>Overige baten</i>	238.517	8.000	11.845	230.517	2881,5%
Totaal baten	6.152.969	5.907.881	6.136.807	245.088	4,1%
Lasten					
<i>Personeelslasten</i>	664.613	653.198	640.064	11.415	1,7%
<i>Afschrijvingen</i>	2.931	12.000	2.351	-9.069	-75,6%
<i>Huisvestingslasten</i>	14.692	15.000	14.854	-308	-2,1%
<i>Overige lasten</i>	41.886	48.525	31.891	-6.639	-13,7%
<i>Doorbetalingen aan schoolbesturen</i>	5.830.176	5.519.776	5.495.815	310.400	5,6%
Totaal lasten	6.554.298	6.248.499	6.184.975	305.799	4,9%
Saldo baten en lasten	-401.329	-340.618	-48.168	-60.711	17,8%
<i>Gerealiseerde herwaardering</i>					
<i>Financiële baten</i>	23	0	50	23	n.v.t.
<i>Financiële lasten</i>					
Resultaat	-401.306	-340.618	-48.118	-60.688	17,8%
<i>Belastingen</i>					
<i>Resultaat uit deelnemingen</i>					
<i>Resultaat na belastingen</i>	-401.306	-340.618	-48.118	-60.688	17,8%
<i>Aandeel in het geconsolideerde resultaat dat niet aan de rechtspersoon toekomt</i>					
Totaal resultaat	-401.306	-340.618	-48.118	-60.688	17,8%

In de overige baten is een bedrag van € 229.858 opgenomen, zijnde de kwijtschelding schuld door VO besturen inzake de negatieve beschikkingen zware ondersteuning materieel en personeel. Deze zijn bij het SWV tevens als kosten opgenomen, hierdoor blijft inzichtelijk dat wanneer de bovengenoemde baten er niet zouden zijn geweest, het werkelijk gerealiseerd resultaat aanmerkelijk lager zou zijn.

De doorbetalingen aan schoolbesturen zijn € 310.400 hoger dan begroot, hiervan heeft € 229.858 betrekking op bovenstaande genoemde extra baten. Afschrijvingen, huisvestingskosten en overige lasten zijn in totaal € 16.016 lager dan begroot, daarentegen zijn de personeelslasten o.a. door CAO wijzigingen € 11.415 hoger dan begroot.

5.10 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte investeringen
De investeringen zijn minimaal. De geplande investering voor het jaar 2020 van software voor verwerking van toelaatbaarheidsverklaringen (Topdossier) voor een bedrag van € 23.000 is gedaan. Verder staan er geen grote investeringen gepland.

5.11 Toelichting op de kasstromen en financiering

De kasstromen voor de komende jaren zijn sterk negatief. In voorgaande jaren werd meerjarig begroot op basis van een taakstellende begroting, het terugbrengen van het aantal leerlingen in de hogere categorieën van het VSO. In werkelijkheid is het niet haalbaar deze leerlingen, verder dan reeds is gedaan, in een lagere categorie of in het regulier onderwijs te plaatsen. Er is nu meerjarig begroot volgens de werkelijkheid van dat moment – najaar 2020. De afdrachten aan VSO zijn structureel hoger dan de inkomsten. De deelnemende scholen zullen deze tekorten vanaf 2021 moeten gaan dekken. Ruimte om dit vanuit het samenwerkingsverband te compenseren is er niet meer. Daarnaast blijft ook het aantal leerlingen in het praktijkonderwijs hoger. De wetswijziging van de wijze van bekostiging die aanvankelijk in 2018 was gepland is wederom uitgesteld, waardoor bekostiging nog altijd gebaseerd is op percentages uit 2012. Zie ook de toelichting bij paragraaf 4.3.

5.12 Informatie over de financiële instrumenten (oa renteswaps)

Er zijn geen beleggingen of overige financiële instrumenten. De liquide middelen staan uit op een rekening courant en spaarrekening, zie ook paragraaf 4.1.

5.13 Toelichting belangrijkste ontwikkelingen in 2020 mbt de interne en externe kwaliteitszorg

In 2020 is aandacht geweest voor verdere digitalisering van het proces van het inboeken van de crediteuren nota's tot en met de bank betalingen. Via Workflows zijn de rollen en de autorisaties van de directeur en penningmeester vastgelegd waarna door middel van een betaalbatch de betalingen kunnen worden uitgevoerd door de financiële administratie.

6 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

6.1 Toelichting belangrijkste ontwikkelingen 2019

Hieronder staan puntsgewijs de belangrijkste ontwikkelingen.

6.2 Onderwijsprestaties

Rebound

Aandacht+ heeft een reboundvoorziening voor alle aangesloten scholen. Doel van de rebound is om leerlingen te begeleiden en na een korte periode terug te plaatsen op de school van herkomst. Dit voorkomt dat leerlingen die tijdelijk even niet op school kunnen zijn, uitstromen naar het VSO.

Leerlingen krijgen een programma dat focust op gedrag, op tijd komen en hun inzet voor schoolwerk. De ontwikkeling van de leerling is zichtbaar aan de hand van blokjes die de stand aangeven. Wekelijks wordt geëvalueerd wat de vorderingen zijn en bij een positief resultaat verdwijnen de blokjes, zodat de leerling uiteindelijk 'back to zero' is en weer volledig terug kan naar de school van herkomst.

In 2020 hebben 15 leerlingen gebruik gemaakt van de rebound. Omdat de Rebound door corona tijdelijk niet toegankelijk is geweest, is dat aantal lager dan andere jaren. In de periode juni tot zomervakantie is er voor gekozen om de rebound gesloten te houden, omdat de leerlingen op de scholen weer gedeeltelijk in kleine groepen naar de eigen school konden gaan en de contacten met de eigen klas op de school van herkomst prioriteit hadden boven plaatsing in de rebound.

De docenten in de rebound hebben in de coronaperiode vooral digitaal contact gehouden met hun leerlingen.

Van hen zijn 5 leerlingen in 2020 teruggegaan naar hun eigen school, 2 leerlingen zijn na de rebound gestart op een andere school, 2 leerlingen hebben examen gedaan en zijn geslaagd, 1 leerling is verhuisd en leerling is verwezen naar het VSO. Eind december zaten van deze 15 leerlingen nog 4 leerlingen in de rebound.

Taalarrangementen

In 2018 is samen met Caleido gestart met het aanbieden van taalarrangementen voor leerlingen die vanuit de Internationale SchakelKlas (Caleido) instromen in het regulier onderwijs. Vaak hebben deze leerlingen nog niet voldoende kennis van de Nederlandse taal om op het niveau van hun capaciteiten te kunnen blijven functioneren. De extra taalondersteuning moet voorkomen dat leerlingen afstromen naar een lager niveau. In 2020 kwamen 63 leerlingen in aanmerking voor een taalarrangement. Het aantal afstromers blijft hierdoor beperkt tot een enkeling.

In 2020 heeft de gemeente Noordoostpolder financieel bijgedragen aan de taalarrangementen en zal dit continueren in 2021. Ook via gemeente de Fryske Marren en vanuit de VSV-programmagelden van Friesland zal het in 2021 mogelijk zijn ook in Lemmer taalarrangementen aan te bieden.

Overleg leerplicht

Maandelijks is er overleg tussen het samenwerkingsverband en met leerplichtambtenaren om risicoleerlingen te monitoren.

Fysiek mentale weerbaarheid

Leerlingen die moeite hebben met hun gedrag als gevolg van groepsdruk, kunnen door de zorgcoördinator van de school bij Aandacht+ worden aangemeld. Met begeleiding vanuit Aandacht+ kunnen de leerlingen meedoen aan een begeleidingstraject van 6 keer bij Optima Forma. De gemeente Noordoostpolder financiert dit project mede.

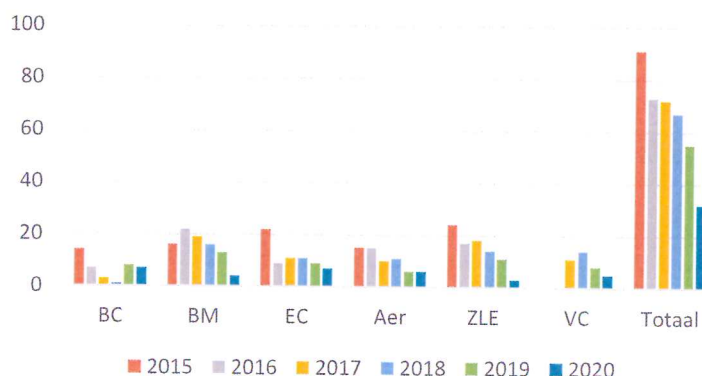
Ziekteverzuimproject

In 2020 zijn 38 meldingen voor het ZVP geweest. Dit is minder dan voorgaande jaren, waarin de aantallen rond de 55 schommelden. Uiteraard speelt hier corona een rol, waardoor de leerlingen minder vaak fysiek op school waren en ook minder vaak ziek gemeld werden.

In schooljaar 2021-2022 is gestart met een pilot rondom ziekteverzuim, om het ziekteverzuim nog beter te kunnen uitvoeren, zodat het project nog beter voldoet aan nieuwe regelgeving. De pilot wordt uitgevoerd op het juniorcollege van het Zuyderzeelyceum.

Schoolmaatschappelijk werk

Nieuwe aanmeldingen smw- ZONL

SMW	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BC	14	7	3	1	8	7
BM	16	22	19	16	13	4
EC	22	9	11	11	9	7
Aer	15	15	10	11	6	6
ZLE	24	17	18	14	11	3
VC			11	14	8	5
Totaal	91	73	72	67	55	32

In de grafiek en tabel hierboven zijn de nieuwe aanmeldingen voor schoolmaatschappelijk werk in 2020 weergegeven die uitgevoerd zijn door de schoolmaatschappelijk werkers van Zorggroep Oude en Nieuwe Land. Naast 32 nieuwe trajecten in 2020, zijn 12 trajecten al gestart in 2019 en die liepen door in het begin van 2020. Het schoolmaatschappelijk werk houdt zich vooral bezig met onderwerpen rondom 'relaties'. Dit kan het verlies van een dierbare zijn, maar ook veranderende situaties als gevolg van echtscheidingen. Nieuw in 2020 is het omgaan met de spanningen in huis als gevolg van de corona-maatregelen. In 2020 vond een groot deel van de contacten online plaats.

In 2020 is minder schoolmaatschappelijk werk ingekocht bij de Zorggroep Oude Nieuwe Land. In de periode vanaf 2015 is de vraag afgenomen naar schoolmaatschappelijk werk. Een deel van de onderwerpen wordt ook begeleid door de begeleiders van Aandacht+. Aandacht+ heeft een maatschappelijk werker in dienst die deel uitmaakt van het rebound-team. De begeleide leerlingen worden vermeld bij 'begeleiding' in de bijlage 'activiteiten'. Ook de zorgcoördinatoren en mentoren in de school spelen een toenemende rol in het begeleiden van leerlingen. Als eerste aanspreekpunt richten leerlingen zich vaak tot hen.

Inzet Jeugdhulp op school

Wanneer het op school niet goed gaat, is er vaak sprake van een combinatie van factoren. Dit kan zijn dat ondersteuning gewenst is in het gezin en op school. Om dit te bewerkstelligen wordt samengewerkt met Vitree. De gemeente Noordoostpolder bekostigt de inzet van een Integraal pedagogische thuiswerker. Deze thuiswerker wordt vanuit Aandacht+ ingezet om leerlingen zowel op school als thuis te begeleiden. Vaak is de aanleiding verzuim of wordt door de school zorgelijk gedrag van de jeugdige opgemerkt (verslaving, angst, automutilatie). Niet altijd is duidelijk welke invloed de thuissituatie op dit gedrag heeft. Er wordt nauw samengewerkt met jeugdreclassering, GGD of pleegzorg. Door inzet van de Integraal pedagogische thuiswerker blijft er grip op de leerling die een complexe thuissituatie heeft.

6.3 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken

In 2020 zijn er geen nieuwe onderwijskundige zaken te vermelden

6.4 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

Aandacht+ geeft toelaatbaarheidsverklaringen af voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs. Dit kunnen aanvragen van de aangesloten reguliere scholen zijn en herindicaties voor leerlingen die al op het VSO zijn ingeschreven en waarvan de verklaring afloopt. Wanneer leerlingen met een door Aandacht+ afgegeven verklaring verhuizen, blijft Aandacht+ verantwoordelijk voor de rest van de schoolloopbaan. In toenemende mate wordt door VSO-scholen buiten de regio een verzoek gedaan op aanvullende bekostiging. Uitgangspunt is en blijft dat aanvullende bekostiging wordt afgewezen. Zie verder bijlage 'VSO buiten de regio'.

De leerlingen worden ingebracht en besproken in de PCLT. In de PCLT zitten afgevaardigden van alle scholen van het samenwerkingsverband.

6.5 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling
Voortdurend wordt onderzocht welke veranderingen elders in Nederland kunnen leiden tot verbeteringen binnen de regio. Zo worden aanpalende samenwerkingsverbanden bezocht en wordt afgestemd op nieuwe landelijke ontwikkelingen.

Aandacht+ wordt als samenwerkingsverband regelmatig benaderd om mee te werken aan evaluatie- en inventarisatieonderzoeken vanuit verschillende instanties. Zo wordt input gegeven aan commissies die verantwoordelijk zijn voor het landelijk onderwijsbeleid.

7 Duurzaamheid

7.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. duurzaamheid.
Met betrekking tot duurzaamheid zijn in 2020 geen nieuwe ontwikkelingen geweest.

8 Toekomstige ontwikkelingen

8.1 onderwijs

De taalarrangementen zullen worden gecontinueerd en er wordt een start gemaakt met het begeleiden van nieuwkomers op het gebied van sociaal emotioneel welbevinden.

8.2 onderzoek

De inspectie vraagt 3 maandelijks de gegevens op van het aantal thuiszitters. Met leerplicht wordt al meerdere jaren in kaart gebracht welke oorzaken er aan dit verzuim ten grondslag ligt. Dit wordt de komende jaren gecontinueerd.

Aandacht+ is in 2020 meerdere malen benaderd om input te geven in verband met de schoolontwikkeling en de leerachterstanden als gevolg van Covid-19-maatregelen. In het najaar kwam daar ook de situatie rond het welbevinden van leerlingen in coronatijd aan de orde.

8.3 kwaliteitszorg

Het beleid van Aandacht+ en de ontwikkelingen binnen de regio zijn in 2020 in het bestuur, het schoolleidersoverleg en het platform zorg besproken. In deze geledingen wordt input gevraagd en geëvalueerd. Per schooljaar zijn de overlegmomenten in een jaaragenda vastgelegd.

Nieuwe trends zijn toegelicht door externen in het platform zorg en het schoolleidersoverleg, het beleid is besproken en geëvalueerd in het bestuur en het verwijzen naar verschillende voorzieningen en plaatsen in het VSO heeft plaatsgevonden in de commissies PCL en PCLT.

8.4 Intern risicosysteem

Het toezichthoudend bestuur houdt zicht op het rechtmatig besteden van de middelen voor de aangegeven doelen, gericht op het passend onderwijs.

Vanuit de Code Goed onderwijsbestuur is de directeur verplicht verantwoording af te leggen over de risicobeheersing van de organisatie. In 2019-2020 is een startnotitie risico-inventarisatie opgesteld en voorgelegd aan het dagelijks en toezichthoudend bestuur. In de dialoog is gezamenlijk een beeld verkregen over de belangrijkste risico's. Voor de belangrijkste risico's zijn beheersmaatregelen aangegeven en opgepakt. Als klein samenwerkingsverband ligt de signaleringswaarde van Aandacht+ bij € 250.000. De algemene reserves liggen 2020 nog boven de signaleringswaarde, maar door het aflopen van de compensatie aan samenwerkingsverbanden voor de negatieve verevening zal dit in 2021 onder de grens komen. Wanneer de reserves zijn uitgeput, dragen de aangesloten besturen bij. Daarbij ontstaat bij de besturen het risico dat er gekort moet worden op de reguliere bekostiging. Deze situatie zal al in de tweede helft van 2021 ontstaan.

Op het beperken van de risico's wordt vooral gestuurd bij het afgeven van TLV's voor het VSO. Waar mogelijk worden de kosten verhaald op andere samenwerkingsverbanden. Dit geldt eveneens voor plaatsingen op het praktijkonderwijs. Wanneer leerlingen uit andere regio's tussendoor geplaatst worden, worden afspraken gemaakt over overdracht van de bekostiging.

8.5 personeel

De financiële middelen hebben de komende jaren gevolgen voor de personele bezetting. In 2021 zal een personeelslid met vervroegd pensioen gaan. Binnen het huidige personeelsbestand zal gezocht worden naar mogelijkheden om dit intern te vervangen.

8.6 huisvesting

Het Emelwerda college en het Zuyderzee lyceum worden op termijn gehuisvest op een campus. Voor zowel het VSO als voor Aandacht+ zal onderzocht worden of het wenselijk is om een deel van de activiteiten vanuit deze locatie te verrichten.

8.7 investeringsbeleid (investeringen in 2019 en daarna)

Met ingang van 2020 is gestart met het software pakket Topdossier. Zowel de nieuwe aanvragen als de herindicaties van toelaatbaarheidsverklaringen VSO zijn via Topdossier verwerkt. Voor de toelaatbaarheidsverklaringen voor het praktijkonderwijs en de aanwijzingen LWOO zal vanaf 2021 gebruik gemaakt gaan worden van Topdossier. Met Topdossier wordt efficiënter gewerkt, is er altijd zicht op de stand van zaken met betrekking tot een aanvraag en voldoen alle aanvragen aan de AVG-vereisten.

9 Continuïteitsparagraaf

9.1 A.1 Kengetallen T T+1 T+2 en T+3

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kengetallen financiële positie	realisatie	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose
<i>Huisvestingsratio</i>	0,24%	0,22%					
<i>Liquiditeit (current ratio)</i>	5,89	3,70	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Liquiditeit (quick ratio)</i>	5,89	3,70	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Personeelslasten / Rijksbijdragen</i>	10,66%	11,50%	10,92%	9,69%	8,05%	8,17%	8,17%
<i>Personeelslasten / Totaal baten plus financiële baten</i>	10,43%	10,80%	10,60%	9,44%	8,01%	8,14%	8,17%
<i>Personeelslasten / Totaal lasten plus financiële lasten</i>	10,35%	10,14%	9,50%	8,66%	7,47%	7,63%	7,62%
<i>Rentabiliteit</i>	-0,78%	-6,52%	-11,59%	-8,99%	-7,31%	-6,59%	-7,09%
<i>Solvabiliteit I</i>	0,75	0,67	-29,38	-67,26	-93,08	-118,06	-145,82
<i>Solvabiliteit II (inclusief voorzieningen)</i>	0,83	0,73	-27,48	-65,38	-91,28	-116,27	-144,04
<i>Weerstandsvermogen</i>	11,04%	4,49%	-6,77%	-15,86%	-23,68%	-30,36%	-37,26%

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kengetallen overig	realisatie	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose
<i>Kapitalisatiefactor</i>	0,15	0,07					
<i>Weerstandsvermogen exclusief materiële vaste activa</i>	11,14%	4,65%	-7,18%	-16,48%	-24,00%	-30,73%	-37,52%
<i>Algemene reserve / Totaal baten plus financiële baten</i>	11,04%	4,49%	-6,77%	-15,86%	-23,68%	-30,36%	-37,26%
<i>Voorzieningen / Totaal baten plus financiële baten</i>	1,24%	0,42%	0,44%	0,44%	0,46%	0,46%	0,46%
<i>Rijksbijdragen / Totaal baten plus financiële baten</i>	97,80%	93,96%	97,00%	97,44%	99,54%	99,54%	99,91%
<i>Overige overheidsbijdragen en -subsidies / Totaal baten plus financiële baten</i>	2,01%	2,16%	3,00%	2,56%	0,46%	0,46%	0,09%
<i>Investerings huisvesting / Totaal baten plus financiële baten</i>	0,00%	0,00%					
<i>Investerings inventaris en apparatuur / Totaal baten plus financiële baten</i>	0,06%	0,02%					
<i>Netto werkkapitaal / Totaal baten plus financiële baten</i>	12,14%	4,79%	-6,53%	-15,62%	-23,44%	-30,12%	-37,02%
<i>Beleggingen ten opzichte van eigen vermogen</i>	0,00%	0,00%					
<i>Contractactiviteiten / Totaal baten plus financiële baten</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Contractactiviteiten / Rijksbijdragen</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Als omschreven in de risicoparagraaf en de opgestelde meerjarenbegroting zijn de resultaten de komende jaren negatief en als gevolg daarvan zijn ook de sommige toekomstige kengetallen negatief. Het samenwerkingsverband zou vanaf 2021-2022 financieel in de problemen raken. De deelnemende scholen zijn verplicht (art.18a WPO) de tekorten af te dekken. Dat heeft weer rechtstreekse gevolgen voor de begrotingen van de deelnemende scholen. Deze afdekking vanuit de deelnemende scholen is niet verwerkt in bovenstaande kengetallen en de prognoses.

9.2 Personele bezetting in FTE

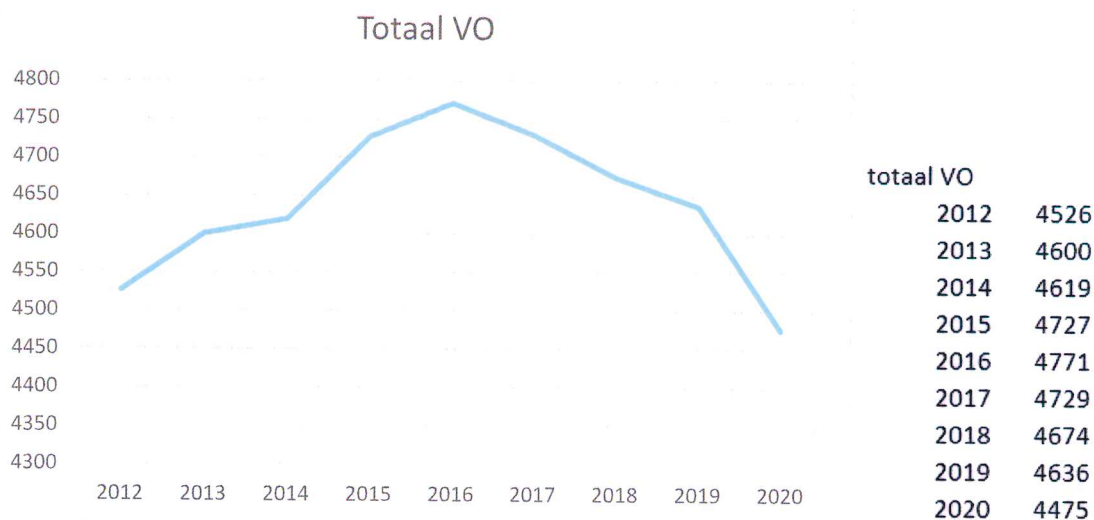
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kengetallen							
<i>Aantal leerlingen en studenten per 1 oktober</i>	realisatie 4.475	realisatie 4.439	prognose 4.399	prognose 4.353	prognose 4.348	prognose 4.412	prognose 4.412
Personele bezetting per 31 december							
<i>Bestuur / management (fte)</i>	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<i>Personeel primair proces (fte)</i>	3,00	3,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
<i>Ondersteunend personeel (fte)</i>	3,30	3,30	3,30	3,30	3,30	3,30	3,30
Totale personele bezetting (fte)	7,30	7,30	6,30	6,30	6,30	6,30	6,30

Bovenstaand de uitsplitsing van het aantal FTE's eind 2020:

- directie en management 1,00 FTE
- secretariaat 0,6 FTE
- onderwijzend personeel 3,00 FTE
- overig personeel 2,7 FTE, verdeeld over 6 part-time medewerkers

De totale formatie bedroeg op 31-12-2019: 7,3 FTE. Dit gold eveneens op 31-12-2020. Vanaf 2021 zal de formatie maximaal 6,3 FTE zijn.

9.3 Leerlingen aantallen

Voor het samenwerkingsverband is het totaal aantal leerlingen in de regio van belang. Het aantal leerlingen binnen de regio neemt af. Afname van het totaal aantal leerlingen leidt direct tot vermindering van bekostiging van meerdere componenten.

Aandacht+ ligt, met uitzondering van de gemeente Urk waar het aantal leerlingen toeneemt, in een krimpregio. Dit heeft gevolgen voor de bekostiging van zowel de lichte ondersteuning als de zware ondersteuning. De bekostiging van de lichte ondersteuning bestaat uit een vast bedrag per leerling en voor LWOO en praktijkonderwijs is de bekostiging gebaseerd op percentages van het totaal aantal leerlingen. De zware ondersteuning wordt eveneens bepaald op percentages van het totaal aantal leerlingen.

9.4 A.2 Meerjarenbegroting T T+1 T+2 en T+3

Staat van baten en lasten x € 1	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	realisatie	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose
<i>Prognose-basis, aantal leerlingen en studen:</i>	4.636	4.475	4.439	4.399	4.353	4.348	4.412
Baten							
<i>Rijksbijdragen</i>	6.001.791	5.781.255	5.557.973	5.495.172	5.439.578	5.418.404	5.473.737
<i>Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden</i>	123.171	133.197	172.000	144.500	25.000	25.000	5.000
<i>College-, cursus-, les- en examengelden</i>							
<i>Baten werk in opdracht van derden</i>							
<i>Overige baten</i>	11.845	238.517	0	0	0	0	
Totaal baten	6.136.807	6.152.969	5.729.973	5.639.672	5.464.578	5.443.404	5.478.737
Lasten							
<i>Personeelslasten</i>	640.064	664.613	607.150	532.500	437.750	442.900	447.350
<i>Afschrijvingen</i>	2.351	2.931	11.100	11.200	11.300	11.900	12.000
<i>Huisvestingslasten</i>	14.854	14.692	15.400	15.800	16.150	16.500	16.800
<i>Overige lasten</i>	31.891	41.886	55.450	56.350	30.850	31.100	81.100
<i>Doorbetalingen aan schoolbesturen</i>	5.495.815	5.830.176	5.705.037	5.530.599	5.367.800	5.299.988	5.310.165
Totaal lasten	6.184.975	6.554.298	6.394.137	6.146.449	5.863.850	5.802.388	5.867.415
Saldo baten en lasten	-48.168	-401.329	-664.164	-506.777	-399.272	-358.984	-388.678
<i>Gerealiseerde herwaardering</i>							
<i>Financiële baten</i>	50	23					
<i>Financiële lasten</i>							
Resultaat	-48.118	-401.306	-664.164	-506.777	-399.272	-358.984	-388.678
<i>Belastingen</i>							
<i>Resultaat uit deelnemingen</i>							
<i>Resultaat na belastingen</i>	-48.118	-401.306	-664.164	-506.777	-399.272	-358.984	-388.678
<i>Aandeel in het geconsolideerde resultaat dat niet aan de rechtspersoon toekomt</i>							
Totaal resultaat	-48.118	-401.306	-664.164	-506.777	-399.272	-358.984	-388.678

9.5 Balans – meerjarig.

Balans bedragen x € 1	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
	realisatie	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose
Activa							
Vaste activa							
<i>Immateriële vaste activa</i>			0	0	0		
<i>Materiële vaste activa</i>	8.973	7.475	11.200	11.300	11.900	12.000	12.000
<i>Financiële vaste activa</i>	0	0	0	0	0		
Totaal van vaste activa	8.973	7.475	11.200	11.300	11.900	12.000	12.000
Vlottende activa							
<i>Voorraden</i>			0	0	0		
<i>Vorderingen</i>	2.459	43.708	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
<i>Kortlopende effecten</i>			0	0	0		
<i>Liquide middelen</i>	894.969	360.030	0	0	0	0	
Totaal van vlottende activa	897.428	403.738	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal van activa	906.401	411.213	13.200	13.300	13.900	14.000	14.000
Passiva							
Eigen vermogen							
<i>Eigen vermogen, algemene reserve</i>	677.678	276.372	-387.792	-894.568	-1.293.839	-1.652.823	-2.041.501
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>							
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>							
<i>Bestemmingsfonds (publiek)</i>							
<i>Bestemmingsfonds (privaat)</i>							
<i>Herwaarderingsreserves</i>							
<i>Andere wettelijke reserves</i>							
<i>Statutaire reserves</i>							
Totaal van eigen vermogen	677.678	276.372	-387.792	-894.568	-1.293.839	-1.652.823	-2.041.501
<i>Voorzieningen</i>	76.258	25.782	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
<i>Langlopende schulden</i>			0	0	0		
<i>Kortlopende schulden</i>	152.465	109.059	375.992	882.868	1.282.739	1.641.823	2.030.501
Totaal van passiva	906.401	411.213	13.200	13.300	13.900	14.000	14.000

9.6 Toelichting op de verwachte ontwikkeling m.b.t. de financiële structuur, huisvestingsbeleid
In de financiële structuur en het huisvestingsbeleid zijn geen wijzigingen te verwachten de komende jaren.

9.7 Toelichting van de verwachte ontwikkelingen in de staat van baten en lasten, fin gevolgen van verwachte leerlingenaantallen inclusief afstemming in de regio, pers. bezetting huisvesting, contractactiviteiten etc
De tekorten nemen de komende jaren sterk toe. Dit is met name een gevolg van het hoge aantal leerlingen in de midden en zware categorie. Een aantal jaren wordt hierover gecommuniceerd met het ministerie van OCW. Tot 2019 was het vereveningsbedrag voldoende om het tekort te compenseren. Inmiddels is in gezamenlijkheid met 15 samenwerkingsverbanden, allen met een sterk negatieve verevening, een brandbrief naar minister Slob gestuurd.

Tot en met 2019 werd taakstellend begroot, in de verwachting dat de doelstellingen, verlaging van het aantal leerlingen in de zware categorie mogelijk was. De begroting van 2020 e.v. is opgesteld zoals de situatie werkelijk is en die laat een sterk negatief beeld zien. De toekomstige negatieve resultaten zijn een opeenstapeling van gewijzigde maatregelen c.q. wetgeving van de afgelopen jaren. Er is een negatieve verevening door een (te hoog) aantal VSO-leerlingen ten opzichte van de landelijke gemiddelden voor VSO. Met name het aantal leerlingen in de hogere categorieën ligt boven het landelijk gemiddelde. Bijv. categorie 3, 30 leerlingen t.o.v. gemiddelde van 15, een negatieve doorbelasting van 15 leerlingen x € 23.500 totaal € 352.500 per jaar. Daarnaast is bij invoering van het passend onderwijs de berekeningssystematiek gewijzigd. Voorheen was de bekostiging o.b.v. het aantal VMBO (3+4) leerlingen, nu is dat op basis van totaal aantal leerlingen in de regio, dit geeft een nadelig effect van € 66.000. De te verwachten krimp zal ook een negatief effect hebben op de te verwachten bekostiging.

9.8 Covid-19

De uitbraak van Covid-19 heeft zich in 2020 razendsnel ontwikkeld. Maatregelen die door diverse overheden zijn genomen om het virus in te perken hebben negatieve gevolgen gehad voor de (economische) activiteit. De Stichting heeft een aantal maatregelen genomen om de effecten van het Covid-19-virus te bewaken en te voorkomen, zoals veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze medewerkers (zoals beperking van sociale contacten, het plaatsen van acrylschermen tijdens onderzoeken, het gebruik van mondkapjes en handschoenen, vergaderingen vooral online enz.). In dit stadium zijn de gevolgen voor onze activiteiten en onze resultaten beperkt. Wij zullen het beleid en het advies van diverse instellingen blijven volgen en zullen tegelijkertijd ons uiterste best doen om onze activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten zonder daarbij de gezondheid van onze leerlingen en medewerkers in gevaar te brengen.

Als gevolg van het uitbreken van de Covid-19 crisis is een onzekere situatie ontstaan. Deze onzekerheid wordt mede veroorzaakt door maatregelen welke door de overheid worden ingesteld om de verspreiding van het Covid-19-virus te beperken. Het effect en de vraag of dit op termijn kan leiden tot continuïteitsproblemen is onduidelijk. De overheid heeft steunmaatregelen aangekondigd, echter de exacte uitvoering en uiteindelijke afwikkeling hiervan is nog onduidelijk.

Wij zijn van mening dat de waarderinggrondslagen op basis van continuïteit kunnen worden gehandhaafd. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van Stichting Aandacht+. Hoewel onzeker, zijn wij op dit moment niet van mening dat de gevolgen van het Covid-19-virus een materieel negatief effect zullen hebben op onze financiële positie of liquiditeit.

9.9 Signaleringswaarde

De signaleringswaarde van het bovenmatig eigen vermogen bedraagt € 26.372. Het buffervermogen van 3,5% van de baten ligt onder het minimum buffer vermogen van € 250.000. Gezien de te verwachten negatieve resultaten zal dit bovenmatig deel in 2021 volledig nodig zijn om het negatieve resultaat deels te kunnen dekken.

10 Bijlagen

10.1 Toezichthoudersverslag 2020

Het toezichthoudend deel van het bestuur van de stichting Aandacht+ is 4 keer bijeen geweest en heeft haar taken als volgt uitgevoerd:

- de jaarrekening 2019 is goedgekeurd
- de begroting 2021 is goedgekeurd
- de meerjarenbegroting 2022-2025 is goedgekeurd met de opmerking dat voor dekking van het tekort in 2021 verdere afspraken worden gemaakt binnen het bestuur

Het toezichthoudend deel van het bestuur heeft in 2020 toegezien op de naleving van de wettelijke verplichtingen:

- de policy governance is verwoord in het Toezichtkader 2.0 en vanuit dit kader is gehandeld
- er is toezicht uitgeoefend op de gemandateerde bevoegdheden aan de directeur
- er is toezicht gehouden op de rechtmatige verwerving en doelmatige besteding en aanwending van de middelen van het samenwerkingsverband
- in november is de accountant aangewezen
- twee maal is er overleg geweest met de OPR

De samenstelling van de bestuursleden van het dagelijks bestuur is in 2020 gewijzigd. Er is geen sprake geweest van schorsing. Conform de afspraken in het Toezichtkader 2.0 is er geen vergoeding verstrekt aan het dagelijks bestuur.

Wijzigingen in het bestuur

Mevrouw H.F. Kruize en de heer B. Reussing zijn afgetreden als toezichthoudend lid van het bestuur en zijn respectievelijk secretaris en penningmeester geworden binnen het dagelijks bestuur.

Mevrouw E. van Doorn is afgetreden als dagelijks bestuurslid en toegetreden tot het toezichthoudend bestuur.

Mevrouw M. Sijbom en de heer D. Wever zijn toegetreden tot het toezichthoudend bestuur.

De heer W.P. Honing is als toezichthoudend bestuurslid afgetreden in 2020.

Situaties met potentieel tegenstrijdig belang

De dagelijkse bestuursleden en het toezichthoudend bestuur zijn afkomstig vanuit de aangesloten scholen. De keuzes die gemaakt worden op het niveau van het samenwerkingsverband hebben vaak consequenties voor de individuele scholen. De bestuursleden zijn zich bewust van het risico van tegenstrijdige belangen en treden tijdens de vergaderingen naar voren als lid van het samenwerkingsverband. Het is in het belang van de regio om samen op te trekken.

Zelfevaluatie

In 2020 heeft door de corona-maatregelen geen zelfevaluatie plaatsgevonden. In het najaar van 2021 wordt een zelfevaluatie ingepland over de afgelopen 2 jaren.

Proces rond de jaarlijkse accountantscontrole

In november 2019 is de keuze gemaakt voor continuering bij de huidige accountant, voor het jaarverslag 2020. Eind 2020 heeft een eerste interim-controle plaatsgevonden bij Vario-onderwijsgroep, die de personele en financiële administratie voor Aandacht+ verzorgt. Aansluitend zijn afspraken gemaakt over de planning om het bestuursverslag en de bijlagen af te ronden voor 1 juli 2021. Binnen deze periode wordt het verslag ook in de Ondersteuningsplanraad besproken. Indien er sprake is van belangrijke aandachtspunten, geeft de accountant een toelichting aan het dagelijks en toezichthoudend bestuur.

Ondersteuning door het intern toezicht aan het bestuur en de uitkomsten hiervan

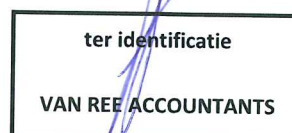
Het intern toezicht heeft minimaal 4 maal per jaar overleg met het dagelijks bestuur en de directeur. Het dagelijks bestuur en de directeur bereiden de te agenderen onderwerpen voor, vervolgens worden deze voorstellen besproken met het toezichthoudende deel van het bestuur om deze vast te kunnen stellen en goed te keuren.

Mevr. M. Sijbom -voorzitter

Mevr. E. van Doorn

Dhr. J. Bosma

Dhr. D. Wever

10.2 Nevenfuncties bestuur 2020

Anne Dijk

Bestuurder/directeur van de Aeres Farms Holding Dronten, zonder bezoldiging.
Hieronder hangen vier BV's, Aeres Biologisch bedrijf, Aeres Weidebedrijf, Aeres Studentebedrijf en Aeres Landbouwbedrijf directeur/bestuurder van ben. Ook hier geldt, zonder bezoldiging.

Aart Reussing

Geen nevenfuncties

Ellen Kruise

Bezoldigd
Lid Raad van Toezicht De Basisfluvius te Arnhem (vorig jaar Flores)
Lid RvT MBO Amersfoort

Onbezoldigd

Lid Raad van MBO Advies Deltion College te Zwolle

Marga Sijbom

Geen nevenfuncties

Els van Doorn

Voorzitter college van bestuur Eduvier onderwijsgroep.
Bestuurslid, lid algemene vergadering dan wel toezichthouder bij 6 andere swv-en passend onderwijs.
Bestuurslid/penningmeester van de stichting Expertise centrum diversiteit in het hoger onderwijs [onbezoldigd].

Joan Bosma

Geen nevenfuncties

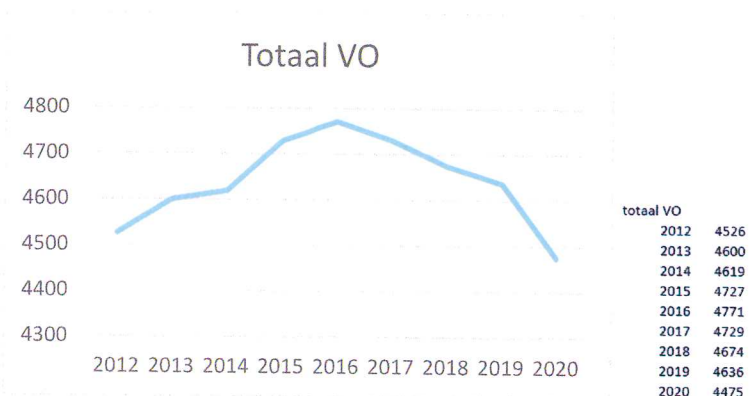
Dick Wever

Geen nevenfuncties

10.3 Cijfers en tabellen

Het verloop van het totaal aantal leerlingen binnen de regio van Aandacht+ op 1 oktober

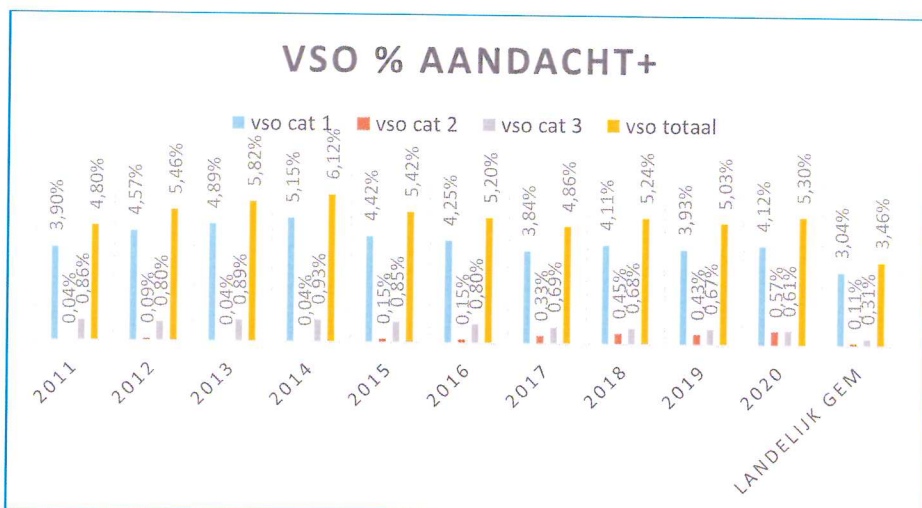
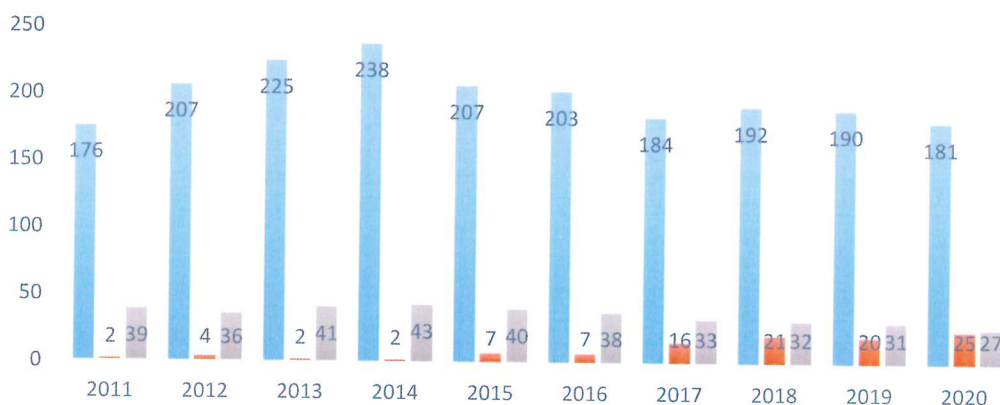

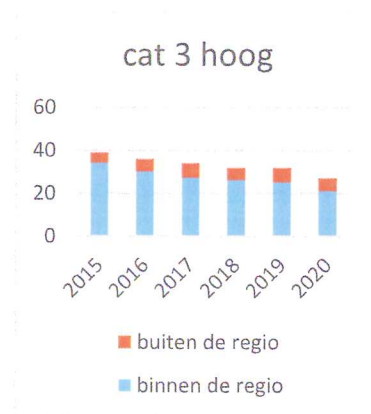
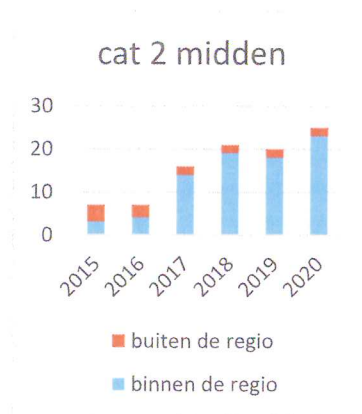
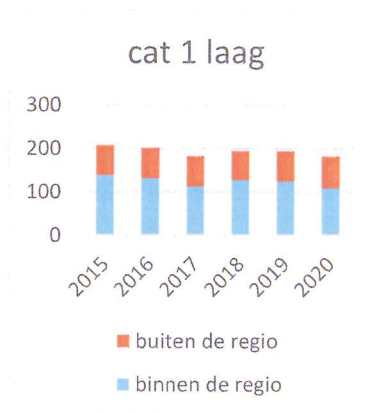
VSO

Het aantal leerlingen op het VSO stabiliseert. Ten opzichte van de start van passend onderwijs in 2014 zien we eerst een sterke afname in de lagere bekostigingscategorie en een stijging in de midden en hogere categorie. Het aantal leerlingen dat instroomt vanuit het SO in het VSO neemt af, de terugstroom vanuit het VSO naar het regulier onderwijs is nihil. Leerlingen die een plaats hebben in het VSO, blijven daar gedurende hun hele voortgezet onderwijsperiode.

Wel zien we een toename in de verblijfsduur op het VSO.

Aantal leerlingen in VSO op 1 oktober

cat 1 (laag)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
binnen de regio	137	130	112	127	123	108
buiten de regio	70	71	70	66	71	74

cat 2 (midden)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
binnen de regio	3	4	14	19	18	23
buiten de regio	4	3	2	2	2	2

cat 3 (hoog)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
binnen de regio	34	30	27	26	25	21
buiten de regio	5	6	7	6	7	6

VSO categorie 1

74 van de 182 leerlingen in het VSO (bekostigingscategorie 1 -laag) gaan naar scholen buiten de regio. Hiervan zitten er 32 in Lelystad, 15 leerlingen gaan naar Zwolle (de Twijn-13 en Ambelt-2). De overige leerlingen zijn verhuisleerlingen waarvan een eerste TLV is afgegeven in de tijd dat zij in binnen de regio woonden.

VSO categorie 2 en 3

Binnen de regio zien we vanaf 2015 een verschuiving van categorie 3 (hoge bekostiging naar categorie 2 midden). Het totaal aantal leerlingen in deze categorieën stijgt in 2020 binnen de regio van 43 naar 44. Buiten de regio is het totaal 8. Buiten regio is minder sprake van een verschuiving van categorie 3 naar categorie 2.

Aandacht+	LWOO	PRO	overig VO	totaal VO	%LWOO	%PrO	som	
2012	355	106	4.065	4.526	7,84	2,34	10,19	2012
2013	371	114	4.115	4.600	8,07	2,48	10,54	2013
2014	389	116	4.114	4.619	8,42	2,51	10,93	2014
2015	374	128	4.224	4.727	7,91	2,71	10,62	2015
2016	368	147	4.256	4.771	7,71	3,08	10,79	2016
2017	345	154	4.230	4.729	7,30	3,26	10,55	2017
2018	338	159	4.177	4.674	7,23	3,40	10,63	2018
2019	331	159	4.146	4.636	7,14	3,43	10,57	2019
2020	339	148	3.928	4.415	7,68	3,35	11,03	2020
					10,71	2,84	13,55	landelijk gemiddelde

Het aantal leerlingen LWOO is ten opzichte van 2019 licht gestegen. In het totaal zitten er in 2020 minder leerlingen op het voortgezet onderwijs. Nog altijd maken er procentueel nog altijd minder leerlingen gebruik van LWOO dan in 2012.

Het aantal leerlingen praktijkonderwijs is van 2012-2019 gestegen. In 2020 is voor het eerst een lichte afname te zien. Wel liggen de percentages nog altijd boven de percentages van 2012 waarop de bekostiging is gebaseerd. Deze toename heeft voor een deel te maken met de instroom van nieuwkomers.

Het totaal LWOO- en praktijkonderwijsleerlingen ligt met 11,55% onder het landelijk gemiddelde van 13,55%, maar boven het percentage deelnemers in 2012 (10,19%).

In 2020 was als gevolg van de bekostigingssystematiek een tekort van ongeveer € 200.000 op de bekostiging voor LWOO en praktijkonderwijs. Wanneer de bekostiging zou worden rechtgetrokken naar de landelijke gemiddelden dan zou dit tekort een positief resultaat hebben van ruim € 400.000. Een verschil van € 600.000.

Overzicht activiteiten vanuit Aandacht+ m.b.t. begeleiding en onderzoek

	dyslexie									training											TLV											
	check dyslexie	dyslexie onderzoek	verklaring	dyscalculie	deskundigheidsverklaring	capaciteitenonderzoek	psychologisch onderzoek	gedrag en sociaal em. onderzoek	overige onderzoeken	vroege toetsen	examenvereistrainingen	faalangstrainingen	workshops/ouderavonden	PMT (nieuw)	nieuwe begeleidingstrajecten	lopende begeleidingstrajecten	klasseninterventies	V/B / begeleiding docent advies	Ronde Tafels	TLV PRO	aanw LWOO	TLV VSO	Aanmelding Rebound	niet onder te brengen	taalarrangementen	totaal						
2016	50	83		3	4	327	25	15	3	86	24	5	6		194		3	2	55	6	35	89	164	21	3						1179	
2017	44	63	2	6	3	358	15	7	0	56	21	12	4	54	167		4	3	22	79	35	84	87	20	1						1147	
2018	47	83	20	3	22	160	21	13	3	75	22	19	3	52	75	56	9	5	52	86	38	86	141	23	2	37				1153		
2019	46	72	9	4	16	144	12	17	1	84	17	28	5	61	74	89	8	6	35	93	40	86	139	23		57				1166		
2020	65	65	22	5	15	141	17	16	4	87	22	15	1	25	106	85	11	0	19	62	34	93	172	15	0	63				1160		

Corona heeft over het algemeen niet geleid tot vermindering van de werkzaamheden vanuit Aandacht+. Verschuivingen zien we wel bij PMT (psycho motorische therapie). PMT wordt ingekocht bij optima Forma. Omdat de reboundlocatie tijdelijk gesloten is geweest tijdens de lock down konden leerlingen daar beperkt terecht in 2020. Daar tegenover staat een toename van het aantal aanvragen voor begeleiding van leerlingen.

Het aantal aanvragen voor een TLV VSO is hoger dan de jaren ervoor. Dit komt mede doordat aangedrongen is de herindicaties eerder aan te melden. Vooral de Zonnebloemschool heeft hier gebruik van gemaakt en al in 2020 25 herindicaties voor schooljaar 2021-2022 aangevraagd.

Het aantal leerlingen in de Rebound is minder dan gemiddeld. Vanwege de online-lessen op de scholen was de urgentie om tijdelijk op een andere locatie onderwijs te krijgen minder hoog.

ter identificatie
VAN REE ACCOUNTANTS

Plaatsing leerlingen op het VSO

BRIN	Naam	Plaats	2015				2016				2017				2018				2019				2020				waarvan	
			L	M	H	totaal	L	M	H	totaal	L	M	H	totaal	L	M	H	totaal	L	M	H	totaal	L	M	H	totaal		RL
00LD00	Lyndesteyn	Beesterzwaag		2	1	3		1	1	2		2	1	3		1	1	2		1	1	2		4	1		2	3
00MJ00	Witaker /Diken	Rijs/Sneek	6			6	3			3	3			3	2			2						0				0
00TO00	Talta Koemi	Nijmegen			1	1				1	1			1	1			1	1					1				0
00ZF13	Atlas	Hoogeveen	1			1				1	1			0				0					0	1			1	1
02YN	Ambelt	Zwolle	12			12	7	1		8	8			8	6			6	4				4	2			2	
02YU00	Sprengen	Wapenveld	1			1				0	2			2	5			5	4				4	3			3	
08ST00	Piet Bakker	Sneek	3			3	4			4	2			2	2			2	2				2	2			2	
14V500	Zonnebloemschool	Emmeloord	58	3	34	95	55	4	30	89	52	14	27	93	58	19	26	103	62	18	25	105	57	23	21	101		
16TL00	de Lelie	Harderwijk	2			2				0				1	1			1	1			1	2		1		1	
17JU00	Emaus	Emelo	1			1	1			1				0				0	1			1	1				1	
19GK/19VD	de Twijn -kard/Driem	Zwolle	3	2	3	1	9	1	3	13	7		4	11	6	1	3	10	11	1	3	15	13	1	4		18	
23GJ13	Pleysier	Den Haag	1			1	1			1				0				0				0					0	
23GL00	Intermetzo	Zeist	1			1				0				0				0				0					0	
23HU00	de Anger/Aurum	Lelystad	36			36	43			43	41			41	36			36	33			33	32				32	
23HU01	Aquarius / Nautius	Almere	1			1	1			1	2			2	1			1				0	3				3	
23HU03	de Optimist	Emmeloord	79			79	75			75	60			60	69			69	61			61	52				52	
26MC00	Sinne	Sneek	2			2	2			2	2			2	2			2	2			2	3				3	
06RJ00	Boslust	Ommen				0				1				1	1			1	1			1	1				1	
23JT00	Monoliet	Leeuwarden								1				1	1			1	1			1	2				2	
30EF00	Stg Almere speciaal	Almere								1				1				0	1			1	1				1	
14OR00	VSD de Zwaai	Drachten												1								0					0	
19VD00	Prins Johan Friso	Haren															1					1	1				0	
19TX00	Duisterhoutschool	Heerenveen												1				2				2	2				2	
02YL05	Portalis	Kortehemmen												1				1				1	1				1	
02RM01	Beukenrode																	1				1					0	
01QH05	Sgm Klein Borculo																	1				1	1				1	
23JT11	VSD Sneek	Sneek																2				2	1				1	
01UC15	Yulus Ilex college	Schiedam																1				1	1				1	
03JU00	de Vaart/Vierbeek coll	Dosterbeek																				1					1	
			207	7	39	246	201	7	36	244	182	16	34	232	193	21	32	242	194	20	32	246	161	25	27	233		
	binnen de regio		137	3	34	174	130	4	30	164	112	14	27	153	127	19	26	172	123	18	25	166	108	23	21	152		
	buiten de regio		70	4	5	72	71	3	6	80	70	2	7	79	66	2	6	70	71	2	7	80	74	2	6	82		
	waarvan residentiele inst																					6						